EVANGÉLIKUS HARANGSZÓ

A Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház lapja

2019. tél

Karácsony mai szemmel

A TÖRTÉNETNEK LÁTSZÓLAG NEM SOK KÖZE VAN mai, jóléti rohangálásunkhoz. A Szent Család nem járt nagyáruházba, nem készített ajándéklistát, hiszen örült, hogy élt. Ha császári parancsra nem érnek időben Betlehembe, nyilván büntetés vár rájuk. Félájultan menetelnek a hőségben, vacognak az éjszakai hidegben. Útszéli csavargók módjára egy vándorló, felbolydult világban. És vajon minek az érdekében: egy gyilkos császár idióta, bürokratikus rendelkezésének engedelmeskednek csupán. Az égi rendelés „mindössze” beleilleszti szándékait a már létező földi kontextusba. Kicsinyes érdekek nem befolyásolják, Isten úgy gondolja, hogy amit egy igaz emberre rábízott, azzal már nagy baj nem lehet. Esztelen bizalom!

Akkoriban valóban a létezés volt a tét, míg mi legfeljebb nem leszünk kész az ajándékokkal. Házasságunk első éveiben többször is előfordult, hogy még karácsony napján is takarítani voltunk kénytelenek, s késő este rogytunk le a vacsora mellé. Nem ideális persze, de nagyobb bajunk nem lett belőle. Mégis, bármilyen csetlő-botló, kisszerű és elkényelmesedett is a mai életünk, a karácsonyi ünnepkör szokásaiban fel-felvillan valami az alapító történet mozgalmasságából. Többnyire mindenki otthon ünnepel, megtér jászolához, mint a Szent Család. Ám rögtön szenteste másnapján felkerekedünk, és újmódi, autós zarándokokként visszatérünk családunkhoz, szüleinkhez, ahogy József és családja is az eredet helyére, Betlehembe igyekezett. [...]

E világméretű mozgalmasság közepette kell létrehoznunk azt a karácsonyi idő-buborékot, ahol mindezek ellenére mozdulatlanság, teljesség, elmélyülés uralkodik. Ki kell kötöznünk magunkat az ünnep árbócához, ahogy Odüsszeusz is odakötözte magát, nehogy a tenger gyilkos szirénhangjai magukhoz vonzzák, és a habok közt végezze életét.

Lackfi János

3 *„És az Ige testté lett”*

5 *Az ének, mely összeköt mennyet és földet*

10 *Szoboravatás Sepsiszentgyörgyön*

Akikkel gazdagodtunk

KOSZTA ISTVÁN PÜSPÖKHELYETTESI BEIKTATÁSÁRA december 15-én Bácsfaluban került sor, az adventi sokadalom ünnepi istentiszteletén. Koszta István Tatrangon született, lelkészi pályafutását Marosvásárhelyen kezdte, Krizbán folytatta, 2010 óta pedig a brassói gyülekezet lelkipásztora. *(Fotó: FlyFilms)*

A Szatmárnémeti Evangélikus-Lutheránus Egyházközségben 2019. december 7-én került sor **ILLYÉS SÁNDOR MEGVÁLASZTOTT LELKIPÁSZTOR BEIKTATÁSÁRA**. Illyés Sándort (első sor, balról a harmadik) lelkésztársai és egyházi tisztségviselők is köszöntötték. *(Fotó: Matécsa Elemér István)*

Advent második vasárnapján került sor **BOLDIZSÁR BEÁTA LELKIPÁSZTOR ORDINÁCIÓJÁRA** Kolozsváron. A lelkészszentelést Adorjáni Dezső Zoltán püspök, Fehér Attila főtanácsos-esperes és Benkő Tímea teológiai tanár végezték. Boldizsár Beáta 2009-ben végezte el tanulmányait a Protestáns Teológiai Intézetben, majd ezt követően a kolozsvári gyülekezet gyakorló lelkipásztoraként szolgált. Folyó év augusztusában tért vissza püspöki titkárként a szolgálat mezejére többévi gyereknevelési szabadság után. *(Fotó: Bethlendi Tamás)*

Magyar Arany Érdemkereszt **KITÜNTETÉST KAPOTT ESSIG JÓZSEF** fotóművész, filmoperatőr, a kolozsvári evangélikus gyülekezet tagja.

Isten áldása legyen az erdélyi magyar identitástudat és kultúra megőrzését sokrétűen szolgáló művészi és művelődésszervezői tevékenységén! *(Fotó: Horváth László)*

EVANGÉLIKUS HARANGSZÓ

Szerkesztőbizottsági elnök: Adorjáni Dezső Zoltán
Szerkesztőbizottsági titkár: Tóth Zoltán
Szerkesztőbizottság: Fehér Attila, Fejér Olivér, Fogarasi Szép Krisztina, Gödri Alpár, Hankó Szilamér, Koszta István, Krajnik-Nagy Károly
Műszaki szerkesztő: Virág Péter
Korrektor: Keresztes Imola

Lapterv: IDEA PLUS – Könczey Elemér, Fazakas Botond

Nyomdai munkálatok: Idea Nyomda, Kolozsvár
Igazgató: Nagy Péter

Cím: 400105 Kolozsvár, 1989. december 21. sugárút 1.
Tel./fax: 0264 593897, 0264 596614
E-mail: evharangszo@yahoo.com – *www.evangelikus.net*
ISSN 1844 – 1793

Támogatók:

„És az Ige testté lett”

ADORJÁNI DEZSŐ ZOLTÁN

„Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az Ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal!” (Jn 1,14)

KERESZTYÉN TESTVÉREIM!

Olyan korszakban élünk, amelyben gyermekeink digitális lábnyoma, internetes jelenléte már a méhen belüli időszakban elkezdődik. Szülők sokasága úgy ad hírt gyermeke születéséről, hogy feltölti magzata ultrahangképét a közösségi háló felületére. A digitális jelenlét és eszközök használata elkísér bennünket a születéstől a koporsóig, jelen van mindennapi életünkben, és míg egyfelől segítőtárs, megkönnyíti, felgyorsítja dolgaink végzését, ismeretszerzésünket, addig másfelől rabjává válunk, valóságos függőkké. A vizuális kultúra korszakában pedig egyre inkább rádöbbenünk, hogy szavakkal, a „csupasz” beszéddel egyre nehezebb eljutni az emberekhez. A hangok önmagukban erőtlenek, a körülöttünk levő „képi zajban” elvesztődnek. Fiatal nemzedékünk egyenesen digitális bennszülöttként nő fel. Amíg az idősebb generáció számára ijesztő a digitális élettér újdonsága, amíg a digitális műveltség megszerzése verejtékes tanulás, addig a legfiatalabbak ebbe születnek bele, játszi könnyedséggel tanulják meg kezelni és otthonosan használni az új eszközöket.

Van ennek az új világnak egy kulcsszava, egy paradigmatikus terminus technicusa: a virtualitás. Ez a kifejezés a latin virtus szóból származik, ami képességet jelent. Mai új jelentéstartalma szerint az, ami látszólagos, jelképesen létező, álvalóságot teremtő, képe a valóságnak. Nagyon sok jelentésárnyalata van a kifejezésnek, egy azonban közös a rokon értelmek sokaságából, hogy a virtuális nem valódi, inkább képe, látszata a valóságnak. Ebbe a virtuális látszatvalóságba, valóságpótló utánzásba van beleszédülve a világ. A tényleges valóságot, a reálisan létező környezetet szinte észrevétlenül felválthatja, kiszoríthatja és helyettesítheti a látszat.

Ebben az elmagányosodó, hagyományos közösségeit leépítő világban, melyben a környezeti tényezők együttes hatása alakítja valóságunkat, 2019 karácsonyán ismét emlékeztet a *Szentírás*: „Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az Ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal!” (Jn 1,14)

Az Ige testté lett. Ez komoly, időszerű figyelmeztetés a ma emberének. Hajlamos a világ a hitet a virtualitással, a karácsonyi születéstörténetet a tündérmesékkel összemosni. Kétezer év távlatából olyan messzinek tűnik Jézus születése, olyan megfoghatatlannak tűnik személye. Jézus Krisztust, mint embert és Istent egy személyben, sehogyan sem tudjuk értelmünk számára megfoghatóvá tenni. Az Ő személye egy csoda, egy titok és az emberi gondolkodás számára mindig megfejthetetlen és megbotránkoztató marad, sőt annál is több, egyenesen bolondság (1Kor 1,23–27). Őbenne, aki több mint 2000 évvel ezelőtt megszületett Betlehemben, aki Názáretben nevelkedett, akit Jeruzsálemben keresztre feszítettek és meghalt, benne az Ige testté lett. Az Ő történeti személyében Isten belépett a mi emberi, történelmi valóságunkba. Betlehem sötét és hideg éjjelében valóságosan megszületett fájdalom, verejték és vér árán. Sorsközösséget vállalt a hierarchikus lépcső legalján levőkkel, védtelen és kiszolgáltatott volt a hatalmasokkal, gúnyolódókkal szemben. Az éhség, szomjúság, fáradtság, az öröm és bánat az ő sorsa is lett egészen. Isten emberré válásában nincsen sem játék, sem kaland. Ez nem látszat, nem illúzió, hanem valóság! Éppen ezért mi nemcsak elvontan beszélünk Istenről, mint a filozófia vagy a költészet, hanem arról tanúskodunk, amit személyesen és valóságosan megélünk Vele. Isten nem virtuális látszatjelenléttel ajándékozott meg minket. Luther sem hiába hangsúlyozta azt, hogy az úrvacsorában, a kenyérben és a borban felfoghatatlan módon, de valóságosan jelen van a krisztusi megdicsőült test. Krisztus megváltói műve, születése, halála és feltámadása, részesedése Isten dicsőségében nem egy virtuális fantázia, nem allegória, hanem valóságos történelembe ágyazott esemény. Pontosan ezt üzeni a karácsony, a megtestesülés csodája, ahogy a véges befogadja a végtelent, az emberi az istenit: Isten, a mi Istenünk valóságos, létező, megtapasztalható jelenlét. A minket szerető Isten valóságosan jelen van és jelen kíván lenni a mi életünkben. Boldog az az ember, aki Péter apostollal együtt 2019-ben is el tudja mondani, hogy „Te vagy a Krisztus, az élő Isten fia!” (Mt 16,16b)

Joó Sándor gondolatai vezessenek a további elmélkedés útján, aki így fogalmazott:

„Éppen azáltal, hogy Jézus Krisztus valóságos ember és valóságos Isten, pontosan ezen keresztül viszi bele a mi bukott emberi létünkbe a megváltó isteni erőt és értelmet. Éppen azért, mert olyan Istenben hihetünk, Aki Jézusban emberré lett közöttünk, azért lehetséges az is, hogy mi, te meg én, másképpen élhessünk. Keresztyénül, krisztusi módon, úgy, mint akik naponként tapasztalják önmagukon, hogy Istennek semmi sem lehetetlen. Mivel az örök isteni Ige testté lett Jézusban, azért lehetséges az is, hogy Jézus mibennünk is testté és vérré váljék, mibennünk is megtestesüljön, általunk is kiábrázolt és megélt valósággá legyen. Ezért lehetséges az is, hogy Jézus most kijöjjön velünk és bennünk a gyakorlati életbe (...), a családunk körébe, a hétköznapokba, a gépek és az íróasztalok mellé, az utcákra és üzletekbe, mindenhová!” (1959. november 1.)

Krisztus valóságos jelenléte tegye áldottá életünket, családunkat, közösségeinket! Ezekkel a gondolatokkal kívánok mindannyiunknak áldott karácsonyi ünnepeket!

Karácsonyi igehirdetés

FEHÉR CSILLA

„Megjelent Isten jósága és emberszeretete” (Tit 3,3–7)

EGY GYERMEK SZÜLETÉSE ÖRÖM, de valljuk be, mindig nagy felfordulás is. A család élete kizökken a megszokott kerékvágásból, a sorban az első helyre a legkisebb családtag kerül, ő és az ő igényei kerülnek a figyelem központjába, a bevásárlólistán is a pelenka és az egyéb babaholmik vannak az első helyen, és csak utána következnek a kenyér, tej, sör, kávé, disznókaraj stb. felnőttszükségletek. A napi program is az újszülötthöz igazodik, a felnőtt családtagok szabadideje átminősül. Ezeket a változásokat meg lehet élni a kezdeti öröm rovására: kényszeredetten és törődötten, de a kezdeti örömöt új ízekkel, vonásokkal gazdagítva is: adó, odafigyelő, gondoskodó örömmel.

„Megjelent Istenünk jósága és emberszeretete” – a számunkra oly kedves angyalos, pásztoros, háromkirályos karácsonyi történetet, Jézus születését Pál apostol ilyen egyszerű, sallangmentes tömörséggel írja le. A néhány szóban benne van karácsony lényege: a láthatatlan Isten két legfőbb vonása: jósága és szeretete Jézusban láthatóvá, nyilvánvalóvá lett a világ számára, kaptunk Benne Istenről egy hiteles képet.

Jézus megszületését örömhírként közlik az angyalok, amely „minden népnek” szól. Ami egy „közönséges” kisgyermek születése esetében csak családi öröm, Isten fia esetében világraszóló. És ugyanez érvényes a felfordulásra is: Jézus születése és egész földi élete fejtetőre állította az egész világot, érték- és mértékrendjét, társadalmi és politikai rendjét, de még fizikai rendjét is. A Jézus előtti és nélküli rendet mutatja be az apostol, amikor azt írja, hogy „valamikor esztelenek, engedetlenek, tévelygők voltunk, különféle kívánságok és élvezetek rabjai, gonoszságban és irigységben élők, egymástól gyűlöltek és egymást gyűlölők” – ebbe hozott Jézus változást: az újjászületés lehetőségét.

Születése egyszeri alkalom volt, de a Benne megjelenő isteni jóságot és emberszeretetet a Szentléleknek köszönhetően naponta újra és újra átérezhetjük, élvezhetjük, mint egy jótékony fürdőt, amelyből a test és lélek újra és újra felfrissülve kerül ki. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy felzárkózom a nagy Rendbontó, Jézus mögé, és az Ő példáját követve magam is „felforgató” tevékenységbe kezdek: szeretetet viszek a gyűlölködésbe, megbocsátást a bántásra, békét a háborúba, kézfogást a széthúzásba, reménységet a kétségbeesésbe, világosságot a sötétségbe, örömöt a szomorúságba. Fáradságos, lélekemésztő munka mindig kilógni a sorból, sok bólogató János között ragaszkodni az igazi igazsághoz: Jézushoz, örökké szembemenni az árral: a langyos közömbösséggel, az „aki marja, kapja” farkastörvénnyel, a világ anyagias, hataloméhes rendjével. Jézus is rászenvedett erre az életstílusra, bele is halt. Épp ez ad erőt a „rendetlenkedéshez”: hogy Istennek karácsonyban megjelent irántam való jósága és szeretete nem ismer korlátokat, nincsenek akadályai (még a halál sem), nincsenek feltételei (az én méltó- vagy méltatlanságom).

Amit az első karácsonyban kaptunk Istentől, azt ajándékba kaptuk, kegyelemből, és irántunk való irgalmassága indította Őt erre az ajándékozásra. Az isteni irgalom lépéseit Jézusnak az irgalmas szamaritánusról szóló példázatából ismerhetjük meg: *észreveszi* rászorult, kiszolgáltatott voltomat, *megszán, lehajol* hozzám, *felemel, gondoskodik* rólam. Lehetőséget ad az újrakezdésre. Kérdés, hogy én ezzel az Isten adta lehetőséggel mit kezdek, mert ennek a történetnek nemcsak isteni, hanem emberi oldala is van. Isten a hozzám hajlásban, kéznyújtásban fáradhatatlan. Belekapaszkodom-e, hagyom-e, hogy a gödreimből, csapdáimból kihúzzon? Vagy befőtt módjára elvagyok ott, mint mások. S ha hagyom magam megmenteni, hogyan tovább? Újabb gödröket keresve (mint pocsolyákat a kisgyermek), vagy kerülve azokat? Hogy mit jelent számomra a karácsony, arról nem annyira az évi egy-két kiemelkedő ünnepnap, hanem a hepehupás, gödrös, csapdás hétköznapjaim árulkodnak: látom-e, élem-e azokban

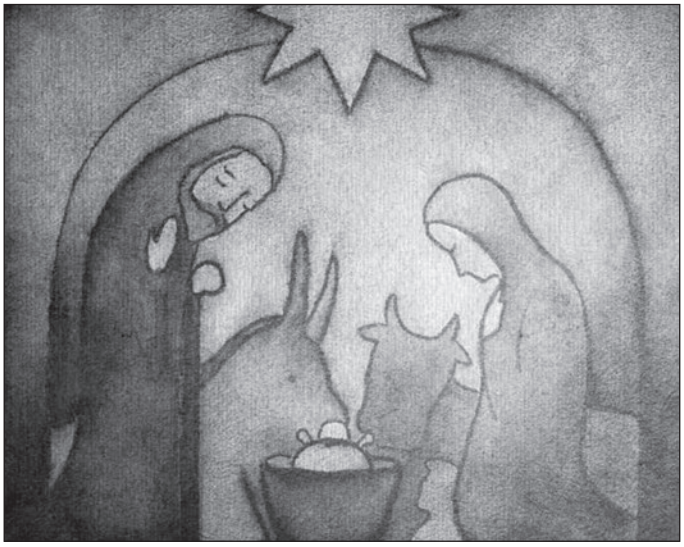

is Isten megjelent jóságát és emberszeretetét? Ami nemcsak úgy általában, hanem személyesen nekem jelent meg, hogy aztán én is jeleníthessem meg másoknak.

Az utóbbi időben nagy divat a települések karácsonyi ünnepi kivilágítása és díszítése, a nagyvárosok ebből már presztízskérdést csinálnak, és valóságos versengés zajlik köztük. Hogy mekkora a felhajtás, és meddig tart, az illető település anyagi kereteitől függ. December elején mindenki nagy örömére és gyönyörűségére felgyulladnak a fények, és a hosszú téli sötétségbe nappali világosságot hoznak. Aztán az ünnepek lejártával lekapcsolják a díszégőket a főtéri karácsonyfán, az utcák és az utak mentén. A költségvetésből csak ennyire futja.

Az isteni „költségvetésből” egész évre, egész életre való karácsonyi „fényre” telik. Mi ne legyünk ünneprontó lámpaoltogatók sem a magunk, sem pedig mások számára, hanem hagyjuk, hogy vezessen, melegítsen, gyógyítson és eligazítson ez a „fény”, Istennek az első karácsonyban megjelent jósága és emberszeretete egész életünkön át.

www.evangelikus.ro

Az ének, mely összeköt mennyet és földet

BENKŐ TÍMEA

„DICSŐSÉG A MAGASSÁGBAN ISTENNEK, ÉS BÉKE A FÖLDÖN, S AZ EMBEREKHEZ JÓAKARAT”. Lukács evangélista tudósításában így zengett az angyalok éneke Betlehem mezején, így hirdették énekszóval a jászolban fekvő Jézus, Isten Fia születését. Isten a magasságban, Isten Fia a jászolban. Lehet-e magasság a jászol? Mit is hirdet az angyalok éneke?

Ami nem kimondható, nem elmondható, az még mindig elénekelhető. Paul Althaus neves német teológus fogalmazta meg ezt a nyilvánvaló igazságot. Azokat az életérzéseket, élményeket, melyek tartalmát mi, emberek nem tudjuk egyszerűen szavakkal, emberi szavakkal teljesen elmondani, azokat jobban ki tudjuk fejezni énekszóban. Érvényes ez a mélységszerű tapasztalásainkra éppen úgy, mint a legcsodálatosabb, felemelő, minket magasba emelő élményekre is. És nemcsak az istenélményekkel kapcsolatban igaz ez, hanem a leghétköznapibb eseményekre is érvényes: gyászban és örömben, kudarcról és beteljesülésről énekel, legalábbis énekelt az ember.

Az éneklés, ha úgy tetszik, széttöredezett istenképűségünk megmaradt szilánkja. Összeköt minket ez a képességünk a mennyei lényekkel, az angyalokkal, akik szóban, hirdetett igében és Isten-dicsőítő énekben is közölték az emberekkel Isten csodálatos karácsonyi cselekedetét. A *Szentírás* bizonysága szerint a születéstörténet kapcsán többször is ének csendült fel angyalok és emberek ajkán egyaránt. Nem csoda, hiszen egyszerűen csupán az emberi szóban kimondhatatlan mindaz, ami történik. Így van ez ma is. Miközben karácsonyról éneklünk, többet mondunk el annál, mint amit az énekek esetlen szavai képesek elmondani. Valamiben azonban különbözik ez a mi karácsony csodáját magasztaló énekünk minden más dalunktól. Minden más ének elsajátítható több-kevesebb igyekezettel, gyakorlással, de az igazi dicsőítés, Isten magasztalása nem tanulható meg, mert ez a Lélek ajándéka. És ez az ajándék „visszatéríthető”, amikor mi magunk ezt az ajándékba kapott éneket Isten elé visszük hálaadásként mindazért, amit értünk Krisztusban véghezvisz.

Lukács evangélista szerint az angyalok énekeltek a Glória szavaival, amikor hírül adták a pásztoroknak Krisztus születését. *Gloria in excelsis Deo – Dicsőség a magasságban Istennek...* Jézus születése nekünk, embereknek öröm, értünk történt, a mi bűnös életünk megszabadításáért... És mégis, az angyalok is, a menny is örvendező énekbe kezd ennek a szabadításnak örömére.

Amit Lukács evangélista a Glóriában szavakkal lejegyzett, az talán kétségbeesett próbálkozás arra, hogy emberi szóban rögzítse mindazt, ami nyilván szétfeszíti az emberi beszéd lehetőségét, amit ember valójában nem is hallhat, és amit önmagától szájára sem vehetne. Az is érdekes, hogy magyar fordításban kétféle tagolásban ismerjük, használjuk a Glóriát: „...és béke a földön, és az emberekhez jóakarat”, illetve „és béke a földön a jóakaratú emberekhez”. Ez a kettős szóhasználat is jelzi, hogy emberi szóban lehetetlen maradéktalanul kifejezni a meghallott angyaléneket. A Glória teljes értelmét nehéz szavakban kifejezni.

Az egyházi hagyomány szerint a himnusz nem is teljesen emberi teljesítmény, nem csupán emberi szerzemény, emberi költemény, hanem Isten lelke által ihletett istendicséret. Valami, ami összeköti a földi istentiszteletünket a mennyei istentisztelettel. Valahányszor a *Bibliá*ban lejegyzett énekeket, himnuszokat énekeljük, mindig az Igét, Isten teremtő és cselekvő szavát szólaltatjuk meg énekszóban. Valahányszor így énekelünk, mindig bekapcsolódunk a mennyei dicsőítő énekbe, a mennyei lények szüntelen istendicséretébe, bekapcsolódunk a mennyei istentiszteletbe.

Az egyház nem is csak karácsonykor énekli a Glóriát, az angyalok karácsonyi énekét, hanem minden istentiszteleten. A Glória az istentiszteletek állandó eleme, csak a nagyböjtben marad el, amikor az egyház lélekben arra várakozik, hogy Krisztus feltámad, immár nem Máriától, hanem a „sír méhéből születik”. Figyelemre méltó, hogy az istentiszteleten hol kap helyet ez az ének: a *Kyrie eleison*, vagyis az *Uram, irgalmazz* könyörgés után. A mélységből kiáltó ember könyörgését követi a magasság éneke, az angyalok éneke, a menny dicsőítő éneke. Mélység és magasság, a föld és a menny találkozik. Jó, ha nem feledjük, hogy ezzel a liturgia azt az egységet is kifejezi, ami karácsonyt és Krisztus egész üdvtettét összeköti. Hiszen karácsonykor nemcsak azért ér össze az ég és föld, a magasság és a mélység, mert a magasság mennyei énekéből része lehet a mélységben, az egyszerű pásztoremberekeknek. A jászol mélységébe fektetett gyermek Jézus magasságba emeltetik: a kereszt fájdalmas magasságába, hogy majd ismét felemeltessen a mennybe, az Atya jobbjára, ahol Úr, ahol uralkodik. Erről a számunkra karácsonykor még rejtett magasságról énekelnek az angyalok. Ez a magasság a célja, lényege a karácsonynak. Ég és föld, magasság és mélység, „in excelsis” és az „in terra” így találkozik ebben az énekben. Így lehet a Glória az az ének, mely összeköt mennyet és földet.

Egyházkerületi események

Megalakult az országos nőszövetség

November 9-én került sor a Romániai Evangélikus Országos Nőszövetség (REvON) alapító konferenciájára, melynek házigazdája a brassói evangélikus egyházközség volt. Erre a számunkra fontos eseményre 75 nőtestvérünk érkezett az ország 25 gyülekezetéből (Tatrang, Zajzon, Pürkerec, Bukarest, Hosszúfalu-Felszeg, Alszeg, Bácsfalu, Csernátfalu, Székelyzsombor, Halmágy–Fogaras, Sepsiszentgyörgy, Csíkszereda, Krizba, Feketehalom, Barcaújfalu, Apáca, Brassó, Kiskapus, Marosvásárhely, Kolozsvár, Nagyvárad, Fazekasvarsánd, Simonyifalva) lelkipásztoraik, vagy lelkészfeleségek kíséretében.

A konferenciát Koszta István brassói lelkipásztor áhítata indította, melynek keretében felhívta a figyelmet arra, hogy Isten a megteremtett világba belehelyezte a férfit és nőt, mindkettőt a maga feladatába. Nagyon fontos szerepet kapott mindkettő ebben a világban: Isten szószólója legyen a családban és a közösségében. A rosszra mindig jóval válaszoljon, szeresse, segítse és imádkozzon az ellenségért, mert ezt jelenti az isteni szeretet. Hozzátette, férfi és nő nem riválisként, hanem egymást kiegészítő társként végezhet jó munkát az egyházban, az egyház javára és Isten dicsőségére.

Az áhítatot Koszta Enikő házigazda lelkipásztor köszöntőbeszéde követte, melyben megfogalmazta, hogy ez az esemény történelmi pillanat. Hivatalos néven evangélikus országos nőszövetség eddig még nem létezett, bár a nőszövetség fogalma nem idegen a gyülekezetekben, sőt mi több, különböző helységekben létezett és létezik, aktívan tevékenykedik, mégis szükségét érezték annak, hogy egy összetett és hivatalos formát öltsön, mely segít a kapcsolatok kialakításában, ezek fenntartásában és a közös munkában. Fontos és értékes egy ilyen szervezet, mert segít abban, hogy megismerjünk más gyülekezeteket, új embereket, tudomást szerezzünk mások gondjairól, bajairól, amit később több erőforrással, nagyobb lendülettel és együttműködéssel meg is oldhatunk.

A konferencia programsorozatát a brassói Mátka népdalcsoport előadása színesítette, ezt követően pedig Bandi Márta halmágyi lelkipásztor tartott rövid bemutatót a REvON szervezetéről, céljairól, szervezeti felépítéséről. Mint minden szervezetben, itt is szükség van egy vezetőségre, amelyhez problémák, kérdések esetén lehet fordulni, és amely megkönnyíti a kommunikációt a tagok között. A már előre megjelölt vezetőségi tagok bemutatkozása után megtörtént a választás, ahol mindenki egyöntetűen szavazott a jelöltekre. A tisztségviselőket 4 évre szavazták meg. Országos elnök Koszta Enikő lelkipásztor, bánáti régiós alelnök Mátyás Judit menedzser, középrégiós alelnök Papp Noémi Melinda lelkész, brassói régiós alelnök Nagy Adél lelkipásztor, országos titkár és pályázatfelelős Erzse Tímea tanár, jegyző Borhaci Krisztina tanító. A tisztségviselők egy-egy helyettest választottak.

A vezetőség a védnöki feladat, illetve a tiszteletbeli elnöki feladat ellátására Adorjáni Csillát, egyházkerületünk püspökének a feleségét kérte fel.

A résztvevők bepillantást nyertek három aktívan működő gyülekezeti nőszövetség tevékenységeibe is. Az első bemutató az apácai, a második a marosvásárhelyi, a harmadik a tatrangi nőszövetség eseményeiről szólt, melyet a szervezeti tagok képekkel és azok magyarázataival ismertettek a jelenlévőkkel.

A szervezőbizottság e cikk útján is köszönetét fejezi ki Adorjáni Dezső Zoltán püspök úrnak, hogy a kezdeményezést támogatta, és mind anyagilag, mind szellemileg az ügyet felkarolta. A rendezvényt támogatta a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház Püspöki Hivatala és a brassói egyházközség.

Erzse Tímea

Elkezdődött egyházunk újabb hatéves zsinati ciklusa

November 15–16-án a hosszúfalu-fűrészmezői evangélikus egyházközségben rendezték meg egyházunk zsinati ülését. Az ülés alkalmával elkezdődött a 2019–2025 közötti zsinati ciklus, melynek első ülésszakán megválasztották az egyházkerületi presbitérium és a különböző egyházi testületek tagjait, elhangzottak a zsinati jelentések, és megszabták az egyházkormányzás főbb irányvonalait.

Adorjáni Dezső Zoltán püspök elmondta, jelen ciklusban évente legalább egy ülésszakot terveznek, amelyek a kánon revíziójával és az egyházunk működésében fontos szabályok megalkotásával fognak foglalkozni. A zsinaton megválasztott egyházi tisztségviselőink névsora a következőkben olvasható.

Isten áldását kérjük a zsinat munkájára, hogy áldássá legyen egyházunk épülésére! (B. B.)

Egyházkerületi tisztségviselők a 2019–2025-ös ciklusra

Püspökhelyettes: KOSZTA ISTVÁN
Egyházkerületi másodfelügyelő: PÁL GYULA
Főtanácsos: FEHÉR ATTILA
Belmissziói előadó: GÖDRI ALPÁR BÉLA
Sajtóreferens: ILLYÉS SÁNDOR
Katekétikai előadó: TÓTH ZOLTÁN CSABA
Ifjúsági előadó: BENCZE NIMRÓD
Diakóniai előadó: BANDI MÁRTA
Külügyi tanácsos: FEJÉR OLIVÉR
Külügyi titkár: dr. CSENDES LÁSZLÓ
A teológiai bizottság elnöke: drd. BENKŐ TÍMEA
Jogtanácsos: PÁLFI HILDA
Számvevőszéki elnök: KOMLÓSI JUDIT
Ügyész: GÉCZI LEVENTE
Gazdasági tanácsos: SÓLYOM ILDIKÓ
Számvevők: HANKÓ SZILAMÉR és DEMIOVSZKY CORINA

Egyházmegyei csendesnap

Presbiteri csendesnap és hálaadó istentisztelet Kiskapuson

A presbiteri csendesnap résztvevőit Horváth Csaba házigazda lelkész, valamint Varga Lajos felügyelő, az egyházmegye részéről Magos György egyházmegyei felügyelő és Fehér Attila esperes-főtanácsos köszöntötte.

Tóth Zoltán Csaba alesperes áhítata az egymásra figyelésre, az egymásért való felelősségre terelte gondolatainkat, ebben a rohanó világban, amiben mindenki csak magával van elfoglalva. Kihangsúlyozta a cselekvő Istent, aki pásztorolja az övéit. A lelkipásztori felelősségvállalás és a magunk legeltetése helyett az Isten népének szolgálatára való felhívás kijózanító üzenetként maradt meg bennünk. Ezt követte Flóriska István református főgondnok *Presbiter a gyakorlatban* c., hasznos ötleteket tartalmazó előadása. Elméleti útmutatások mellett gyakorlati tapasztalatokat, tanácsokat osztott meg velünk. Lelkesítő, ötletgazdag előadása gondolatébresztő hatással volt ránk, és kimozdított „az itt már nem érdemes...” állapotból.

A rendezvényt a Miniszterelnökség – Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és az RMDSZ – Communitas Alapítvány támogatta.

A délutáni templomfelújítási hálaadó istentiszteleten Tóth Zoltán Csaba alesperes és Horváth-Mengyán Szófia lelkész, valamint Horváth Csaba lelkész szolgáltak, az igehirdetési szolgálatot Fehér Attila esperes-főtanácsos végezte. Kihangsúlyozta a templom fontosságát, központi szerepét az életünkben, és egy hasonlattal élt, melynek képi üzenetét magunkkal vihettük a hétköznapokba is. Isten népe olyan, mint egy folyó. (Az igehirdetésben az Amazonas szerepelt, mint hajdan bővizű folyam.) Ez amikor eléri az óceánt, akkor kilométereken keresztül megváltoztatja annak vizét. A *National Geographic* magazin fotósorozatát hozta fel példaként, ahol látványos képek illusztrálják ezt a hatást. Mi, istenhívők ugyanígy kell hogy megváltoztassuk ennek a világnak a közegét, még akkor is, ha csak kicsiben sikerül, de lehetőségünk van a városok embertengerében változást előidézni, a szórvány

kis közösségeiben, hogy a világ lássa, kihez tartozunk. Ennek a folyamatnak a forrása, az ereje a templom.

Az istentiszteleten Horváth Csaba kiskapusi lelkész beszámolt a felújítási folyamatról, és megköszönte a támogatók és az önkéntesek, valamint a kivitelező csapat munkáját. A felújítás két szakaszban történt. Az elsőben a homlokzati felújítás valósult meg, a templom XIII. századi frontja, amit szakemberek, restaurátorok bevonásával kiviteleztek korabeli anyagok és vakolat felhasználásával, valamint az eredeti falfelületek és díszítőelemek megőrzésével, kihangsúlyozásával tették még értékesebbé. Az idén folytatódott a munkálat a második szakasszal, ahol a templomhajót újították fel kívülről, belülről pedig kifestették a falakat és a templombútorzatot egyaránt. A beltéri festést külön megköszönte a kiskapusi polgármesteri hivatalnak, amely a beltéri munkálatok nagy részét finanszírozta.

A XIII. századi, A kategóriás műemlék templom renoválási munkálatait az Evangélikus-Lutheránus Egyházkerület, a kolozsvári egyházmegye, a Gustav Adolf Werk és a Magyar Kormány – Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. – Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatta.

Benkő Anna, a kiskapusi gyülekezet másodfelügyelője is megköszönte mindenkinek a segítséget és a támogatást, kihangsúlyozva, mennyire fontos a gyülekezetnek a templom, és mennyire megtartó ereje van.

Ünnepi hálaadó istentiszteletünk keretében fellépett a szatmári Szegletkő dicsőítő zenekar három tagja, szavalattal szolgált László Margit, a kiskapusi gyülekezeti nőszövetség képviselője. Csiha Kálmán *Szeressétek a templomot* című versével nyomatékosította az áhítatokban és az igehirdetésekben elmondottakat. Szabados János, a zselyki egyházközség felügyelője Benedek Elek *Honvágy* című versével tette meghitté az istentiszteletet. Ünnepi istentiszteletünket megtisztelték jelenlétükkel a testvérfelekezetek (református, római katolikus és ortodox) lelkészei is, valamint a medgyesi RMDSZ képviselői, Fazekas Attila és Töttösi Gergő.

Hála, tisztelet, dicsőség legyen Istennek.

Fehér Attila
Horváth Csaba

Gyülekezeti alkalmak

Hálaadó istentisztelet Kézdivásárhelyen

Hálaadó ökumenikus istentiszteletet tartottak szeptember 29-én a nemrég megújult kézdivásárhelyi evangélikus-lutheránus templomban. Az istentiszteletet Zelenák József püspökhelyettes és Végh Nimród lelkészjelölt celebrálta.

Az ökumenikus istentisztelet elején Végh Nimród lelkészjelölt köszöntötte a jelenlevőket, valamint a többi egyház képviselőit, így Beder Imre református lelkészt, Buzogány Csoma István unitárius lelkészt, Raduch Zsolt nyugalmazott esperest, valamint Bokor Tibor polgármestert és a sepsiszentgyörgyi Domokos Zsuzsa tanítónő által vezetett Kantate gyermekkórust.

„Templomunk a városunk ökumenikussága szimbólumának tekinthető, hiszen vasárnaponként 9 órától evangélikus, 10 órától református és 11 órától unitárius istentisztelet zajlik benne, minden hónap negyedik vasárnapján pedig ökumenikus istentiszteletet fogad be” – mondotta Végh Nimród, aki röviden vázolta az 1947. november 2-án Argay György akkori püspök által felszentelt templom építésének a történetét, és azt is, hogy miként újult meg: a felújítást Hankó Dénes építészeti vállalkozása végezte, míg a templom körüli zöldövezetesítést a Mike Botond kertészmérnök által vezetett vállalkozás vitelezte ki abból a támogatásból, amit Magyarország Kormánya, Kovászna Megye Tanácsa és az Imreh Zsombor által összefogott hívek nyújtottak.

Az ökumenikus istentisztelet előtt a lelkészjelölt Kovács László lelkipásztor 1947-es, templomújításról szóló beszámolójából olvasott fel.

Bartos Lóránt (Székely Hírmondó)

Hosszú tervek Fazekasvarsándon

Folyó év november 21-én újraindult a nőszövetség Fazekasvarsándon. Egy meghitt első alkalomban volt részünk. Az eseményt egy rövid áhítattal kezdtük, amelyben a nők bibliai szerepéről volt szó, arról, hogy háttérbe voltak szorítva az akkori társadalomban, és nem fejezhették ki a saját véleményüket, de Jézus szemében nő és férfi egyenrangúnak számít. Továbbra Isten áldását kértük az asszonyok életére, kezük munkájára, tudniillik a nőszövetségi alkalmakon az első nagy küldetés az, hogy karácsonyi díszeket készítsenek a gyülekezeti karácsonyi vásárra.

Az áhítatot követően Borhaci Krisztina ismertette azokat a tényezőket, amelyek fontosak egy nőszövetségi csoport jó működéséhez, és elmondta, hogy valójában mi a nőszövetség szerepe az egyházközségen belül, valamint ismertette a Romániai Evangélikus Országos Nőszövetség megalakuló közgyűlésének fontosabb mozzanatait is. Azt követően pedig a szorgos kezek nekiláttak a díszek készítésének. Elmondhatom, hogy az első alkalom nagy meglepetés volt számomra, mert szép számban összegyűltek az asszonyok, és valóban, az áhítat után érezhető volt, hogy lelkileg felszabadulva végezték a feladatukat, készültek a vásárra, cseverésztek, tervezgettek. Nagy reménynyünk az, hogy ez nemcsak egy időszakos eseménysorozat lesz, hosszú távú nőszövetségi aktivitásra számítunk.

Borhaci Dávid

Ifjúsági és családi események

Ifjúsági csapatépítő hétvége Kolozsváron

November elején élménydús csapatépítő hétvégét töltöttek együtt a brassói egyházmegye fiataljai az ország más részeiből származó, Kolozsváron tanuló evangélikus társaikkal. A vendégeket Erzse Zsolt gyakornok lelkész köszöntötte, ismertette velük a hétvége programját, beszélt a találkozás célkitűzéséről.

Miután szálláshelyükön, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben megismerkedtek annak történetével, betekintést nyertek a működésébe, játékos ismerkedéssel kezdték meg a csapat kialakítását. Közösségi és ismerkedési játékok rázták össze a két ifjúsági csoportot egy jókedvű és feladatra kész közösséggé, ezt követően pedig teljes gőzzel foghattak hozzá a regionális és országos ifjúsági alkalmak tervezéséhez. Nehéz volt a kezdet, de minden reménnyel ötleteik és elképzeléseik sikeres alkalmak megvalósításához fognak vezetni.

Hogy az ötletekből kimerült fiatalok a továbbiakban még kreatívabbak legyenek, lazításul a Parapark szabadulójáték (Kolozsvár egyik kevésbé ismert attrakciója) szobáiból hatos csoportokban kellett 60 perc alatt kiszabadulniuk. Ennek nagy sikere volt, mivel nagyon össze kellett dolgozniuk, hogy a feladatot teljesíteni tudják, így amellett, hogy jobban megismerhették egymás készségeit, még közelebb is kerülhettek egymáshoz.

Szombat délelőtt, délután a vasárnapi istentiszteletre készülődtünk. Fiataljaink nagy lelkesedéssel vállaltak különböző részeket, melyek egy nagyon sikeres és lelkileg feltöltő alkalomhoz vezettek. Voltak, akik igét olvastak, akik a prédikáció közben rövid jeleneteket adtak elő, valamint többen ifjúsági éneket énekelve leírhatatlan hangulatot biztosítottak az istentiszteleten részt vevők számára úgy, hogy közben ők is feltöltődhettek lelkileg egy következő alkalomra. Vasárnap a Kolozsvári Evangélikus-Lutheránus Egyházközség gyülekezeti termében ismét begyakorolták az istentiszteletre előkészített énekeket, majd közösen bevonulva, a gyülekezeti tagokkal együtt ünnepelték a nyugalom napját, amelyen Erzse Zsolt gyakornok lelkész hirdette Isten igéjét *Ézsaiás könyve* 58,13–14 alapján. Ő kihangsúlyozta, mennyire szükségünk van arra, hogy a hetedik napon, vasárnap a gyülekezeti közösségben pihenjünk, örüljünk, hogy lelkileg feltöltődve és megerősödve indulhassunk vissza a rohanó hétköznapokba.

Nagy segítség volt számukra, hogy Bartos Nándor brassói zenetanár elvállalta az újonnan létrejött ifjúsági zenekar vezetését, melynek tagjai Gál Janet (hegedű), Florea Melinda (gitár), Bartos Nándor (billentyű), ezenkívül ideiglenesen besegített Bányai Csaba teológiai hallgató is. Szintén a zenészeknek köszönhetjük az esténként biztosított fergeteges hangulatot, amikor mind ifjúsági, mind világi énekeket daloltak.

Reméljük, hogy tervezésünknek, együttlétünknek gyümölcsöző eredményei lesznek az evangélikus ifjúság hitéletében.

Erzse Zsolt

(További ifjúsági és családi események a 13. oldalon)

Fotó: Csabai Anita

A reformáció ökumenikus ünnepe

A MAGYAR, VALAMINT A MEGYESZÉKHELYI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG zászlói mögött vonultak fel a szoboravatási ünnepségen részt vevő egyházi és világi elöljárók, testvérgyülekezetek vezetői és meghívottak.

A jeles eseményre egybegyűlteket a házigazda, Zelenák József esperes köszöntötte. Antal Árpád polgármester kiemelte, hogy minden korban, így ma is szükség van reformerekre, mert hajlamosak vagyunk belemerevedni a megszokottba, s egy idő után észre sem vesszük: változás, újítás nélkül zsákutcába jutunk.

Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke arról beszélt: Luther életével példázta, és sokat áldozott azért, hogy valamiképpen Isten szeretetét elnyerje, egy-

Azt mondtam, hogy időről időre Sepsiszentgyörgy városa egyháztörténelmet ír, és valóban, én ezt nem egyszerűen egy retorikai fordulatnak vagy valamiféle szójátéknak szántam. Ezt a megjegyzést én nagyon komolyan így is gondolom, mert sok esemény bizonyítja, hogy az valóban így is van. Ezek között éppen ez a mai az egyik.

[...]

Nos, ebben a progresszívnak hazudott Európában, itt, Közép-Keleten, egy Sepsiszentgyörgy nevű furcsa kisvárosban a hit emberének szobrot avattak. Mi ez, ha nem bátor, nyílt hitvallás, bizonyságtétel, kiállás a minket, magyarokat 1100 éve meghatározó keresztény értékrend, kultúra és civilizáció mellett. Ezek vagyunk, ezek voltunk,

Sepsiszentgyörgyön, szoboravatással

egy szobor pedig azokra emlékeztet, akik mindannyiunkért cselekedtek. A fehér lepel takarta, piros-fehér-zöld szalaggal átkötött szobor avatását, áldását követően Vargha Mihály szobrászművész beszélt arról a kilenc hónapos, állandó egyeztetésen alapuló munkafolyamatról, amelynek végén sikerült felállítani a fiatal, tettre kész reformátort megjelenítő szobrot, mely arra készteti a híveket: derűsen és ne félelemmel lépjenek be az istenházába.

A szabadtéri ünnepséget ökumenikus istentisztelet követte az evangélikus templomban, ezen a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház legrangosabb kitüntetését, a Járosi Andor-díjat adták át Bálint Benczédi Ferenc unitárius püspöknek.

és Isten segítségével leszünk is. Ez a mi életirányító eszménk. Nekünk olyan ez a keresztény szellemiség, keresztény identitás, mint az egészséges gerinc az emberi testnek – fenntart, megtart és hordoz. Ha megroppan a gerinc, vége a testnek, összeomlik. Ezért lesz ma Luther személye itt több, mint tudós, zseni, reformátor, egyház- és társadalomszervező, akár hős, bármi. Luther ma minden jóhiszemű keresztény ember, minden józan ember számára jelkép lesz, a kereszténység, a krisztusi eszme jelképe, hordozója, kifejezője keresztény magyar identitásunknak.

(Részlet Adorjáni Dezső Zoltán szoboravató beszédéből)

Csabai Anita és Bíró Sára felvételei

Gyermeksziget és családos nap Zselyken

TÓTH ZOLTÁN CSABA

TÖBBNAPOS ESŐ ÉS BORONGÓS IDŐ után mindenki ámulatára ragyogó napsütés köszöntött ránk, amikor november 9-én negyedik alkalommal szervezte meg a zselyki és besztercei evangélikus-lutheránus egyházközség a Zselyki Gyermekszigetet és családos napot. Partnereink a Tăşuleasa Egyesület vezetője, Alin Uhlman Uşeriu és önkéntesei voltak. Ők a Via Transilvanica megálmodói, amely útszakasz átszeli Zselyket is.

A gyülekező után, a vetítéssel egybekötött áhítaton kiemeltem a környezetvédelem, a tudatos életmódra nevelés fontosságát és a család szerepét, meghatározó jellegét. A program célját egyetlen szóban lehet összefoglalni: felelősség. „Felelősek vagyunk egymásért a nagycsaládban, felelősek vagyunk környezetünkért – az állat- és növényvilágért –, felelősek vagyunk mindazért, amit Isten ránk bízott...” Kiemeltem azokat a negatívumokat, amellyel a világ, szűkebb értelemben Beszterce-Naszód megye szembe kell hogy nézzen: a felelőtlen és illegális erdőirtás, a mindenfelé halmokban heverő szemét, az orvvadászat, a felelőtlen és kétes fegyvertartási engedélyek, az emberek közömbössége és kényelme, a tudatosságra nevelés hiánya.

„Beteg világot élünk! Beszterce-Naszód megye a Greenpeace adatai szerint az első tíz között foglal helyet Romániában az illegális favágást illetően, és persze mindenki húzza a vállát. Komoly probléma, főleg faluhelyen (már gyerekkorban is!), a felelőtlen állattartás, állatkínzás – halálra dolgoztathatnak egy jószágot, mert ez a normális Románia. További gond a szemét. Oda kell figyelni a családokon belüli megoldatlan problémákra: az elfeledett idősekre, a csellengő gyermekekre, az árral sodródó fiatalokra és a korán kiégett szülőkre.” Ezután hivatalosan örökbe fogadtuk a Via Transilvanica zselyki útszakaszát, mi vagyunk az első település, amely ezt megtette. „Azonban az örökbefogadáshoz hozzátartozik, hogy nemcsak magunkénak érezzük, hanem vigyázunk is az útszakaszra, tisztán tartjuk, és lehetőség szerint népszerűsítjük azt” – mondotta Puşcaş Otilia.

Az említett útszakaszon való szemétgyűjtéshez csatlakozott Horia Petruț, Sajónagyfalu polgármestere. A többórás szemétgyűjtésen csaknem nyolcvanan vettek részt. A legfiatalabb résztvevő ötéves, a legidősebb 70 év körüli volt.

Fáradtan, de szellemileg feltöltődve értünk vissza a parókiára, ahol babgulyás és krumpligulyás mosolygott ránk a fortyogó üstökből.

Az ebédet követően került sor a Nagycsalád Dióskert avatására. A jelen lévő családok apraja-nagyja diófát ültetett a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház Püspöksége által megvásárolt háznak a telkén.

A diófára úgy kell tekinteniük, mint a krisztusi keresztyén értékekre. Ha a gyökérzet Istenből táplálkozik, akkor a keresztyénségünk is szilárd törzsű és dús lombozatú lesz, koronája örömmel terebélyesedik a napfény felé, és levelei derűsen szívják magukba az Ige éltető sugarait. Ötven diófát ültettek a családok, és mindegyiket családtáblával láttuk el az ültetésben részt vevő tagok nevével.

Megtisztelt jelenlétével az RMDSZ Beszterce-Naszód megyei szervezetének csapata, amely helyet kapott nagycsaládunk körében, és elültették az érdekvédelmi szervezet közös diófáját is.

Az est a Luther-rózsa Sportotthon átadásával folytatódott. Magyarország Kormánya és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával az egyházközség a fiataloknak és gyermekeknek sportszereket és más, családi és közösségi alkalmakra való játékokat vásárolt. Megválasztottuk a sporteszközök felelőseit, majd szabad utat kapott a felhőtlen játék, szórakozás.

Rendezvényünkért köszönettel tartozunk támogatóinknak és partnereinknek: Magyarország Kormánya és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház Püspöki Hivatala, az RMDSZ és a Communitas Alapítvány, a Tăşuleasa Egyesület, Sajónagyfalu Polgármesteri Hivatala, valamint a Zselyk és Beszterce evangélikus-lutheránus egyházközsége.

Kolozsvári egyetemi ifjúság Jósikafalván (Bélisen)

Az Evangélikus Ifjúsági Keresztyén Egyesület és a Kolozsvári Evangélikus-Lutheránus Egyházközség támogatásának köszönhetően húsz, Kolozsváron tanuló evangélikus egyetemista hiterősítő és közösségépítő hétvégét tölthetett együtt Jósikafalván. Az együttlét célja az egymással és Istennel való kapcsolatuk megerősítése volt. Olyan témák kerültek megbeszélésre, mint a szülőkkel való kapcsolatuk, illetve az Isten és egymás iránt megnyilvánuló szeretet befogadása és továbbadása. Közösségépítő játékok, közös főzések és több órán át tartó éneklések szépítették a november 16–17-i hétvégénket, és erősítették közösségünket.

E. Zs.

III. Fogarasföldi Ifjúsági Találkozó Halmágyon

2019. november 23-án délelőtt fiatalok érkeztek a halmágyi evangélikus-lutheránus egyházközség gyülekezeti termébe. Az a nap róluk szólt: a 27 magyar nyelvű, keresztyén fiatalról, akik a Kőhalmi Református Egyházközség Szórványdiákotthonából és a fogarasi református, katolikus és unitárius egyházi közösségekből érkeztek a halmágyi fiatalok körébe. A nap kezdetén rájuk kértük Isten áldását.

A találkozót Bandi Márta halmágyi lelkész álmodta meg és hozta létre. A rendezvénnyel a konfirmációra, bérmálásra készülő vagy konfirmált, bérmált fiatalokat szólítja meg, illetve azokat, akik már kátéórára járnak. Célja, hogy a környékbeli magyar fiatalok megtapasztalhassák, hogy léteznek még a környéken magyar nyelvű fiatalokból álló közösségek, ahol könnyebben megérthetik egymást, s ebből adódóan bátran számíthatnak is egymásra. Immáron harmadszor rendezték meg a Fogarasföldi Ifjúsági Találkozót. A nap Bandi Márta lelkész asszony interaktív előadásával kezdődött, mely segített megérteni a mottóul választott igét: „Itt vagyok!" (1Sám 3 és Mt 5,2–10). A fiatalok figyelme most a következő gondolatokra fókuszálódott: Hogyan lehetünk „elérhető üzemmódban" Isten és társaink számára? Mi az igazi boldogság kulcsa?

A nap további részében csoportbeszélgetést tartott Szilágyi Zoltán kőhalmi református lelkész, továbbá közösségépítő játékos feladatokkal kovácsoltuk össze a fiatalokat Halász Hargitával, a Petőfi Sándor Program kőhalmi ösztöndíjasával közösen. A napot táncházzal zártuk, melyre a helyi, kisebb gyermekek is megérkeztek. A rendezvény háttérmunkájában és a fényképek készítésében Kolumbán Zsolt fogarasi ösztöndíjas segítette a munkánkat.

A rendezvényen jól megvalósult a Petőfi-program azon elve, miszerint kiküldetésüket a területileg közel teljesítő ösztöndíjasok együttműködve sikeresebb munkát végezhetnek. A rendezvényt idén is a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. és a Communitas Alapítvány pályázati úton támogatta.

Jókedvűen és az összetartozás tapasztalatával érkezhettünk haza. Hálatelt szívvel gondolunk a szervezőkre s közreműködőkre, akik nélkül nem jöhetett volna létre ez a találkozó.

Farkas Emőke

Adománygyűjtés Apácára

Az erdélyi Apáca evangélikus-lutheránus egyházközsége sok-sok éve próbálkozik műemlék templomának és parókiájának felújításával, de eddig sikertelenül. Apáczai Csere János szülőfalujának közössége viszont nem szeretné feladni e két nagyon fontos, B kategóriás műemlék épület rehabilitációját. A gyülekezeti próbálkozások mellett pályázati alapokat is sikerült megszerezni a közelmúltban, azonban a teljes felújításhoz a szükségesből hiányzik 250 000 RON (54 000 €).

Ehhez kérjük szíves segítségüket.

Az adományokat a következő számlára lehet utalni:
BISERICA LUTHERANA PAROHIA APATA
CUI: 10267545, IBAN: RO84OTPV211000116927RO03
SWIFT: OTPVROBU

Segítő szándékukat előre is köszönjük.

Az Apácai Evangélikus-Lutheránus Egyházközség vezető elnöksége

Könyvajánló

Emlékest és könyvbemutató

A Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház október 25–26-án Sepsiszentgyörgyön szervezte meg országos reformációi ünnepségsorozatát, amelynek keretében könyvbemutatóra, kiállításmegnyitóra és szoboravatásra is sor került.

Pénteken este az evangélikus templomban mutatták be a tragikus sorsú Járosi Andor (1897–1944) egykor Kolozsváron tevékenykedő lelkész, teológiai tanár, író folyóiratokban megjelent írásait tartalmazó könyvet (Benkő Tímea (szerk.): *Sub specie aeternitatis.* Kolozsvár, 2019).

A szép számban megjelenteket köszöntő Zelenák József esperest és a bevezető áhítatot tartó dr. Blázy Árpádné kelenföldi lelkészt követően Adorjáni Dezső Zoltán evangélikus püspök az erdélyi magyar keresztény egyházak kultúra- és társadalomszervező szerepének megőrzése mellett kardoskodott.

Antal Margit nyugalmazott magyar nyelv és irodalom tanár, Járosi Andor unokája

A vészkorszakban zsidókat mentő és a szovjet hadsereg által 1944-ben fogolytáborba hurcolt, majd ott rövidesen életét vesztő Járosi Andor alakját unokája, Antal Margit nyugalmazott magyar nyelv és irodalom tanár idézte fel nagymamája visszaemlékezései alapján.

A kötetről elsőként annak szerkesztője, Benkő Tímea teológiatanár beszélt, fejet hajtván a népe sorsát lelkén viselő lelkipásztor, oktató és közíró nemzetmentő munkássága és emberi nagysága előtt. H. Szabó Gyula, a Helikon – Kemény János Alapítvány elnöke, a Kriterion Könyvkiadó igazgatója egy régi adósság lerovásaként értékelte a könyv megjelenését.

Az ünnepség Gy. Szabó Béla (1905–1985) grafikus kiállításának megnyitójával folytatódott a templomban. Nyilván nem véletlenül, ugyanis a fametszeteivel világszerte ismertté és elismertté vált képzőművész kiteljesedésének az útját is Járosi egyengette, és őt ábrázoló grafikái illusztrálják a most megjelent kötetet is. Minderről a Sepsiszentgyörgyön három hétig közszemlére bocsátott alkotásokat ismertető Ferenczy Miklós nyugalmazott református lelkész, Gy. Szabó Béla hagyatékának őrzője tájékoztatott.

A rendezvény emelkedett hangulatához Császár Katalin és Szabó Levente, valamint Máthé Izabella és Kis Kincső, a sepsiszentgyörgyi Plugor Sándor Művészeti Líceum tanárai, illetve diákjai zenei előadása, Becsásy Beatrix színművész szavalata és az evangélikus gyülekezet Domokos Zsuzsa tanítónő által vezényelt Kantate gyermekkórusának fellépése is hangsúlyosan hozzájárult.

(Forrás: Székely Hírmondó)

A kötet szerkesztője, Benkő Tímea teológiatanár

80 nap alatt „világunk” körül

Kelet-Európa forradalmi rendszerváltásai 1989 utolsó negyedére mondhatni a romániai földindulástól visszaszámolt nyolcvan napban csúcsosodnak ki.

Most, a harmincadik évfordulóra jelent meg nálunk magyarul az első összefoglaló, amely az eseményeket országról országra (kiemelve Romániát és Magyarországot), kronologikus sorrendben követi nyomon, részletes könyvészetet ad a témáról, részleteket közöl fontosabb dokumentumokból, de sort kerít érdekesebb, olvasmányosabb epizódok körüljárására, főszereplők arcélének a felvázolására is. Részletesen taglalja az ateista kommunista rezsimekben csak megtűrt, marginalizált egyházak szerepét is az Anno domino esztendejében, amelyek közül a keletnémet lutheránus-evangélikus és a lengyel római katolikus egyház a forradalmi események kristályosodási pontjait jelentette, minálunk pedig egy református lelkész eltökélt, bátor és kitartó ellenállása szolgált a Ceauşescu-rezsimet elsöprő események gyújtó szikrájául.

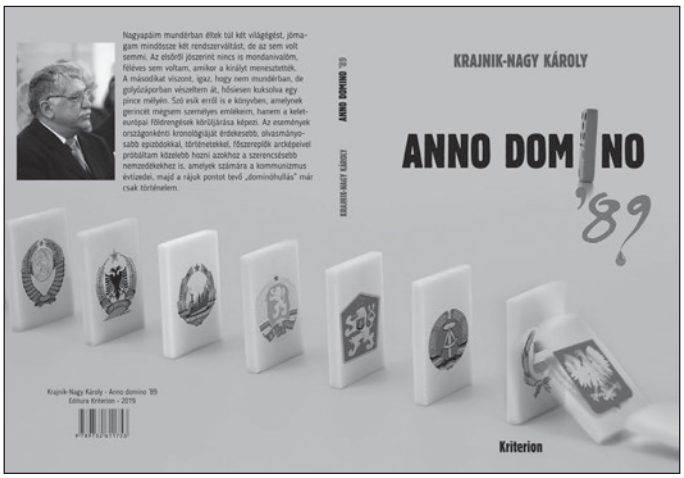

Evangélikus arcképek

Negyed évszázad szolgálat

Immár egy emberöltő telt el ama 1994. november elsejei naptól, amikor Kovács Zsombor evangélikus-lutheránus lelkipásztor elfoglalta temesvári szolgálati helyét. A jubileum alkalmából tartott ünnepi istentiszteleten római katolikus, református, evangélikus lelkipásztorok, egyházi és világi tisztségviselők a testvérgyülekezetek képviselőinek részvételével emlékeztek meg az evangélikus közösség tagjai és a nagyszámú más felekezetű az eltelt huszonöt esztendő eseményeiről, és adtak hálát az elmúlt esztendők jótéteményeiért.

Az ünneplést dr. Felician Roşca egyetemi tanár, orgonaművész játéka nyitotta meg, majd a Temesvári Muslicák énekkar alkalomhoz illő, középkori népénekkel köszöntötte a rendezvényt. Kovács Zsombor lelkipásztor Pál apostol az Úrban való örömre buzdító igei üzenetével köszöntötte a résztvevőket. A lelkipásztor vetített képes előadásban elevenítette fel szolgálatának fontosabb stációit, a kockákról régi és hűséges egyháztagokkal végzett különféle munkálatok emléke, a templom és a parókia javításában segédkezők üzenték láthatatlanul a mának, hogy összefogással kicsiny közösségek is nagy dolgok

megvalósítására képesek. A jubileum alkalmából az evangélikus közösség képviseletében a 85 éves Gál Ildikó presbiter kívánt további kitartást és áldozatos munkálkodást a lelkipásztornak és családjának, majd Marossy Zoltán, az RMDSZ Temes megyei szervezetének elnöke mondott ünnepi köszöntőbeszédet, amelyben a temesvári evangélikus közösség és vezetőjének áldozatvállalását, közösségi elkötelezettségét méltatta, kiemelve, hogy a templomi és gyülekezeti szolgálat mellett az elesettek felkarolása, megsegítése, a bajban levő közösségek támogatása, közösségi rendezvények megszervezésében való együtt munkálkodás egészíti ki Kovács Zsombor napi tevékenységét. Hasonló gondolatokat fogalmazott meg Farkas Imre alpolgármester, aki az evangélikus közösséget és lelkipásztorát a város egyik aktív közösségeként méltatta, illetve az ünneplő gyülekezetet és lelkipásztort köszöntő más felekezetű lelkésztársak. A jubileumi rendezvény végső üzeneteként fogalmazódott meg a résztvevők számára: a temesvári evangélikus közösség él és élni akar, fogyatkozó lélekszámmal ugyan, de a dicső elődök példájához méltó módon, Istenre tekintve és az Ő kalauzolásával kíván megmaradni a 21. században is.

Makkai Zoltán

Gyógyszerek kölcsönhatása – applikációs ellenőrzés

Kolozsvári evangélikus-lutheránus gyülekezetünk fiatal tagjának, Karda Edithnek kivételes, figyelemre méltó kutatásait örömmel ajánljuk olvasóinknak.

Gyógyszerkölcsönhatások és gyógyszer-élelmiszer kölcsönhatások: sokunknak okozhat fejtörést, hogy mit mivel ne szedjünk. Ebben segíthet a Karda Edith által kifejlesztett alkalmazás. A kolozsvári Karda Edith a BBTE Matematika és Informatika Karának német tagozatán írt államvizsga-dolgozata részeként alkotta meg a Medinfo alkalmazást, amely képes kimutatni, hogy milyen kölcsönhatásban vannak a gyógyszerek egymással vagy a különböző élelmiszerekkel, italokkal, ami által megelőzhetőek lennének a gyógyszerek ebből származó negatív mellékhatásai.

– Meglehetősen nagy sajtóvisszhangot váltott ki a román nyelvű médiában az államvizsga-dolgozatod. Mi volt a kutatásod témája, és milyen eredményekre jutottál?

– Kíváncsiságból már az elején feldolgoztam az adatok egy részét. Ebből az derült ki, hogy a vizsgált 1000 gyógyszer legalább 65%-a 100 másik gyógyszerrel áll negatív kölcsönhatásban. Ez borzasztóan sok, amit senki nem tud sem megjegyezni, sőt, az orvosoknak sem egyszerű. Szóval kitaláltam egy olyan applikációt, illetve weboldalas felületet, ahol a betegek, kémikusok, dietetikusok, orvosok és bárki könnyedén meg tudja nézni, hogy a felírt gyógyszereik egymással milyen kapcsolatban állnak. Hasonló applikációk már működnek különböző bővítésekkel. Azonban utánanéztem, és ez az egyetlen olyan kezdeményezés, ahol a gyógyszerek kombinációja mellett a felhasználók rákereshetnek majd a különböző élelmiszerek és italok gyógyszerekre gyakorolt negatív reakciójára

⇨

⇨

is. Egy hatalmas adatbázis áll majd a felhasználók rendelkezésére, 11 292 fajta gyógyszerrel, amit folyamatosan bővítenék, és ami tartalmazza a kísérleti termékeket is. [...] Nagyon sok idős ember jó néhány gyógyszert szed egyszerre, és ezt felírja a családorvos. Ha elmennek másik orvoshoz is, ott már sokszor nem tudják, mit írt fel az előző orvos, ha pedig a beteg nem szól, már meg is van a baj. Ugyanez előfordulhat, ha valaki bemegy a patikába, és mondjuk recept nélkül megvásárolható gyógyszereket kér ki. Önmagukban lehet, hogy nem veszélyesek. Együtt azonban nagyon károsak lehetnek.

– Úgy kell ezt elképzelni, hogy ha szedek valamilyen gyógyszert, például szíverősítőt, vannak olyan ételek, amelyeknek együttes fogyasztása problémát okozhat? Annyira megterheli a vesét, hogy az megbetegszik?

– Nem igazán van számontartva, hogy vannak olyan kombinációjú gyógyszerek, amelyek ha egymással vagy bizonyos ételekkel, folyadékokkal reakcióba lépnek, akkor az negatív következményekkel is járhat. Általában csak arról tudunk, hogy bizonyos gyógyszerekkel nem szabadna alkoholt inni, mert »semlegesíti a hatását«. De ezt is inkább csak feltételezzük. Az orvos lehet, nem mondja, mi nem nézünk utána... és meg is van a baj. Persze olyan információk is vannak a fejlesztésben, hogy mely gyógyszerek a vízzel bevehetőek, vagy mi az, ami előtt vagy után nem ehetünk. Azonban ez csak a jéghegy csúcsa. Az igazán érdekes része az, ami az orvosoknak, kémikusoknak és ezáltal a betegeken segít azzal, hogy beírhatunk a keresőbe többfajta gyógyszert, amit szedünk. Kimutatja ugyanis, milyen reakciókat váltanak ki egymásból. Ezáltal pedig jobban odafigyelhetünk az étkezésünkre is. És így a gyógyulásért vívott harcban nem mérgezzük meg magunkat. Például még én sem gondoltam volna, hogy a legtöbb esetben a grépfrút, a gyömbér és a Cayenne-paprika jelenik meg mint negatív kombinációs elem. De ott van a listán a só, a kávé is... Az egyelőre angol nyelvű Medinfo a jövőbeli tervek szerint magyarul is elérhető lesz.

– Van még ötleted, amivel kibővítenéd a Medinfót?

– Államvizsga-dolgozatként még csak ötletként szerepelt, hogy legyen interaktív része is. Ott lenne a gyógyszerek, italok, ételek mellékhatásainak hálózatban ábrázolt

kapcsolatrendszere. Ezekből egyéb következtetések is levonhatók. Amikor globális szinten utánanéztem, úgy láttam, hogy ezt még senki sem lépte meg, újdonság lenne ezt bevezetni. Szóval ezen a részen szeretnék létrehozni olyan illusztrációt, amely megmutatná a kapcsolati hálót, hogy ne csak felsorolja a tényezőket, hanem grafikusan meg is mutassa. Akár az is megfigyelhető lenne, hogy az emberek milyen gyógyszereket fogyasztanak leginkább, mikkel, és ebből nagyobb következtetésekhez is el lehet jutni, ami hasznos lehet az orvostudomány számára.

– Egyelőre akkor még nyilvánosan nem hozzáférhető ez az applikáció?

– Egyelőre nincs online weboldalas változata, mert az elején még nem tudtam, hogy pontosan mi lesz belőle. A kanadai cég azzal a feltétellel adta ide a gyógyszerek hatásait tartalmazó adatbázisát, hogy kereskedelmi célokra nem használom fel. De az adatbázis-kifizetés által már engedélyezni fogják. Jelenleg azon vagyok, hogy próbáljam folytatni a munkát. Nagyon sok pozitív visszajelzést kaptam, és ez arra utal, hogy mindenképp megérné folytatni, mondjuk, start upként. Beszéltem cégekkel is, de még nincs semmi sem aláírva. De ha piacra kerül, akkor szerintem nagyon sok lehetőséggel kecsegtet.

Tőkés Hunor (Transindex.ro)

KALME-találkozó Strasbourgban

Nincs olyan nagy egyház, amelyik ne tanulhatna valamit a kicsiktől, és nincs olyan kis egyház, amelyiknek ne lenne mit tanítania.

Az Elzász-Lotaringiai Protestáns Egyházak Egyesülete (UEPAL) látta vendégül Strasbourgban október 8. és 11. között a KALME, az Európai Lutheránus Kisebbségi Egyházak Kommunikációs Bizottságát és a Lutheránus Világszövetség (LVSZ) képviselőit. A német, litván, észt, holland, orosz, romániai magyar és szász evangélikus egyházak küldöttei a saját egyházi projektjeikről, tapasztalataikról és dilemmáikról is beszámoltak, valamint az újraszerveződő KALME céljait is meghatározták.

Ezek a találkozók azért is fontosak, mert sok a közös tapasztalat: míg egyesek elszigetelve érezhetik magukat más nagy, történelmi egyházak árnyékában, mások a rendelkezésre álló professzionális eszközök és emberi erőforrás hiányáról számoltak be. A KALME elsősorban belső, szakmai fórum az európai kis evangélikus egyházak egyházi kommunikációban dolgozó lelkészei és/vagy újságírók, szerkesztők számára, amelynek tagjai a kapcsolatépítés és a tapasztalatcsere mellett a Lutheránus Világszövetség célkitűzéseit, szellemiségét is kommunikálják saját egyházuk felé, másrészt közvetítik saját, helyi témáikat és dilemmáikat az LVSZ felé. A Lutheránus Világszövetség felismerte a növekvő információáradatban a személyes találkozások és szakmai együttműködés, tapasztalatcsere jelentőségét és fontosságát, ezért már másodszor csatlakozott a KALME-találkozókhoz.

A beszélgetések, tapasztalatcsere mellett a jelenlevőknek alkalmuk nyílt betekintést nyerni az Európai Tanács és az Európai Parlament felépítésébe, munkálataiba is.

F-Sz. K.

Sokféleség és identitás

BENKŐ TÍMEA

A LUTHERÁNUS VILÁGSZÖVETSÉG KÖZÉP-KELET-EURÓPAI TAGEGYHÁZAINAK VEZETŐI az észtországi Tallinnban találkoztak 2019. október 28–30. között azért, hogy ismertessék egymással és jobban megismerjék az egyes tagegyházak jelenlegi helyzetét, örömeit, nehézségeit. A találkozón részt vettek az észt, lett, szilézíai, lengyelországi lutheránus egyházak vezetői, a cseh testvérek egyházának, valamint a szlovákiai, magyarországi és romániai lutheránus egyházak képviselői. A találkozónak az úrvacsorai közösség és a közös áhítatok adták meg a lelki töltetét. A tanácskozás címe már sejteti azt a vezérfonalat, mely meghatározta a találkozón a közös nagycsalád tagegyházainak egymáshoz való viszonyítását: *Sokféleség és identitás. Különböző kegyelmi ajándékok, de ugyanazon Lélek* (1Kor 12,4–6). A tagegyházak beszámolói megerősítették eddigi meggyőződésünket, miszerint az ebben a régióban élő lutheránusok sokfélék, identitásukban azonosságok és különbségek egyaránt felfedezhetők. Közös elsősorban a hitvallásunk: egyedül Krisztus által, a *Szentírás*ból táplálkozó hit által reméljük Isten kegyelmét, az életet Isten országában. És hitünk szerint, bár sokfélék vagyunk, bár gyakran különbözőképpen gyakoroljuk hitünket, különböző istentiszteleti rendek szerint tartjuk ugyanazon hitbeli meggyőződésen alapuló istentiszteleteinket, mégis ugyanaz a Lélek éltet, vezet, vigasztal, és minden hullámvölgyből, minden, pusztulást sejtető elnyomás hamvából ugyanaz a Lélek éleszt új életre. Sok tekintetben nagyon hasonló a múltunk, a vallásgyakorlás szabadságáért megvívott történelmi harcaink. Közös a második világháborút követő helyzetünk, hiszen minden tagegyház átélte a kommunista diktatúra borzalmait, a vallást elnyomó erőszakos módszereit. Igaz, ebben a tekintetben könnyedén felismerhetők nyilvánvaló különbségek is, hiszen azok a lutheránus egyházak, melyek az egykori Szovjetunió fennhatósága alatt éltek, teljes elnyomással, templomok bezárásával, a lelkészek bebörtönzésével, nemritkán kivégzésével is szembesültek. Bár az 1989-ben elindult változások nyomán minden közép-kelet-európai lutheránus egyház fellélegezhetett végre a nyilvánvaló elnyomás terhe alól, mégsem teljesen azonos az az út, melyet egyházaink megtettek az elmúlt harminc év alatt. Ennek a sokféleségnek jegyében zajlott az egyházvezetők tanácskozása.

Kolozsvári evangélikus teológiai tanárként különös öröm volt meglátogatni az észt evangélikus egyház tallinni teológiai intézetét. Egy kicsi, lelkes, de tudományosságában igényes, modern egyházi fenntartású teológiai fakultást ismerhettünk meg.

A tanácskozás néhány résztvevője éppen az LVSZ addisz-abebai konferenciájáról érkezett Tallinnba, és megosztották velünk az ottani találkozó tapasztalatait, melynek témája: *Hiszünk Szentlélekben: globális perspektívák és lutheránus identitások.* Az afrikai tapasztalatok nyomán a tallinni tanácskozás résztvevőivel csoportbeszélgetésen arra kerestük a választ, hogy hogyan mutatkozik meg a Lélek munkája egyházainkban, illetve lehet-e, ha igen, miként lehetne erősíteni a Lélek munkáját gyülekezeteinkben? A sajátos afrikai kérdés is felvetődött: szabad-e „nappal”, azaz nyilvános vallásgyakorlásban lutheránusként élni, „éjjel”, azaz titkon továbbra is a pogány szertartásokat gyakorolni? Isten Szent Lelke úr, ezért nem irányíthatjuk, mikor és hogyan munkálkodjon. Krisztus azonban arra tanított, hogy kérjük a Szentlelket. Ha éhezzük közösségeinkben a Lélek erőteljesebb munkáját, kérnünk kell, imádkoznunk kell érte. Különös ajándék nekünk, erdélyi magyar evangélikusoknak, hogy úrvacsorai liturgiánkban minden alkalommal imádkozunk a Szentlélek ajándékáért, hogy ő tegye az úrvacsorai jegyeket Krisztus testévé és vérévé, és ő formáljon minket is az úrvacsorai közösségben Krisztus testévé.

Bár úgy tűnhet, hogy a keresztény hit és a nem keresztény praktikák szinkretizmusának, együttes gyakorlásának kérdése nem érint minket, európai vagy erdélyi lutheránusokat, a tanácskozás alatt nyilvánvalóvá vált, hogy nem így van. Európa-szerte megfigyelhető az ezoterikus vagy a keleti vallásoktól újabban eltanult praktikák divatja éppen úgy, mint az úgynevezett „újpogány” kultuszok elterjedése. Nincs ez másként Erdélyben sem. Ez a jelenség arra figyelmeztet minket, hogy él az emberekben éhség a misztikus iránt, amire jól irányított misszióval akár építhetünk is. Nem is az a kérdés, hogy szabad-e összemosnunk lutheránus keresztény hitünket hasonló nem keresztény gyakorlattal, hanem az, hogy lutheránusnak, keresztténynek nevezhető-e az, akinek nem elég Krisztus, nem elég az egy, örök Isten kegyelme, és nem kielégítő Isten Szent Lelkének ereje, munkája?

Sokféleség és identitás: különbségek a kegyelmi ajándékokban, de egyazon Lélek. Nem kell feltétlenül mindenben azonosan megélnünk hitünket. Lehet más külső formája annak, hogy hogyan imádkozunk, miként alakítjuk ki templomainkat, istentiszteleteinket, vagy milyen a sajátos, gyakran történelmi viszonyok által is alakított, vagy éppen nemzeti hagyományhoz is kapcsoló liturgikus öltözetünk. Járhatunk különböző utakon abban is, hogy miként nyilvánul meg hitünk, ha különböző etikai kérdésekről gondolkodunk, mint a teremtés és az élet védelme. A közös identitásunkat meghatározó lényeg az ezekben kifejezésre jutó hit a megváltó Krisztusban, akiben ugyanazon Lélek által hiszünk. Bár beszéltek már emberközpontú teológiáról (azaz segítő, diakóniai központú), újabban már ökocentrikus teológiáról is (természetközpontú, klímaközpontú), a lutheránus keresztény teológia sosem lehet más, mint Isten- és Krisztus-központú, és ez mindig összeköt.

Gyermekoldal

Isten elküldte a Fiát, Jézust, hozzánk a földre

Olvasd el: Lukács 2,1–7

Ez a történet arról szól, hogy Jézus megszületik.

Hol születtél? Valószínű, hogy egy kórházban, de lehet, hogy otthon. A legtöbben úgy születünk, hogy orvosok és ápolónők segítenek, akik vigyáznak arra, hogy minden rendben történjen.

Jézus születésénél nem így történt.

Az akkor uralkodó rómaiak meg akarták tudni, hogy hány ember él a birodalmukban. Ezért megparancsolták, hogy mindenki menjen el oda, ahol született, és ott megszámolták őket.

József és Mária el kellett menjen Názáretből József szülőhelyére, Betlehembe. Nagyon messze volt, több napig kellett gyalogolniuk. Ráadásul Mária kisbabát várt a pocakjában.

Amíg József és Mária Betlehemben volt, megszületett Jézus. Távol az otthonától, se szoba, se ágy, sem orvosok, sem ápolók nem voltak a közelében, amikor Jézus, az Isten Fia megszületett erre a világra.

Írd be a szavakat a megfelelő helyre az alábbi mondatban!

jászolba *szálláson* *pólyába*

Mária ..... tette Jézust, és egy .....

fektette Őt, mivel nem volt számukra hely a .....

Isten elküldte Jézust, a Szabadítót

Olvasd el: Lukács 2,8–15

Ez a történet arról szól, hogy angyalok jelentek meg a pásztoroknak!

Amikor Jézus megszületett, először néhány pásztor tudta meg ezt egy angyaltól.

Ezután egy sereg angyal csatlakozott hozzá, és dicsőítették Istent az Úr Jézus születéséért. A pásztoroknak megmondták, hogy az Úr Jézust Betlehemben találják meg, bepólyálva fekszik egy jászolban.

Melyik városban született Jézus?

.....

Az angyalok visszamentek a mennybe, a pásztorok pedig elhatározták, hogy elmennek és megnézik a kisgyermeket.

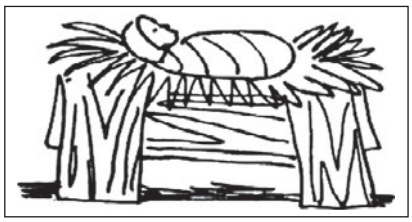

Színezd ki a képet!

A pásztorok megtalálják Jézust

Ez a történet arról szól: kik voltak a gyermekek első látogatói.

Amikor a pásztorok meghallották a jó hírt Jézus születéséről, alig várták, hogy saját szemükkel is láthassák Őt. Sietve útra keltek, és megtalálták a gyermeket pontosan úgy, ahogy az angyalok megmondták nekik.

Amikor meglátták Jézust, nem bírták magukban tartani a jó hírt. Akivel csak találkoztak, mindenkinek elmondták, hogy mit hallottak és láttak. Mindenki, aki hallotta a történteket, csodálkozott.

Mária és József is csodálkoztak azon, amit a pásztorok elmondtak nekik. Mária viszont még sokáig emlékezett rá, és sokat gondolkozott azon, amit hallott.

Kik siettek megtalálni a gyereket?

Mária *József* *a pásztorok*

Ki gondolkozott sokat azon, amit hallott?

Mária *József* *a pásztorok*

Milyen csodálatos dolog lehetett ez a pásztoroknak! Attól fogva, hogy saját szemükkel láthatták Jézust, minden megváltozott az életükben!

Mi is, ha megismertük az Úr Jézust mint személyes Megváltónkat, megváltozunk. Életünk már nem lesz a régi.

A világegyház hírei

Püspöki beiktatás, lengyel–német együttműködés

Folyó év október 30. és november 3. között az Észak-németországi Evangélikus-Lutheránus Egyház (Nordkirche) hármas ünnepséget tartott. A Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyházat Adorjáni Dezső Zoltán püspök és Fehér Attila főtanácsos, esperes képviselték.

A reformáció napján, október 31-én, ünnepi istentisztelet keretében került sor Tilman Jeremias püspök beiktatására, aki Mecklenburg-Elő-Pomeránia tartomány új püspöke lett.

November 2-án a rosowi gyülekezet templomában sor került az Észak-németországi Evangélikus-Lutheránus Egyház és a Lengyelországi Evangélikus-Lutheránus Egyház közti húszéves testvérkapcsolat megünneplésére, melynek keretében a lengyel–német határon békeoszlopot helyeztek el.

Az ünnepségsorozat Szczecinben végződött, ahol ünnepi istentisztelet keretében adtak hálát a szoros testvéri kapcsolatokért. (F. A.)

Partnerkapcsolati egyezmény

Kristina Kühnbaum-Schmidt, az Észak-németországi Evangélikus-Lutheránus Egyház püspöke és Adorjáni Dezső Zoltán, a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház püspöke partnerkapcsolati egyezményt írtak alá a németországi Greifswaldban. Az aláírt okiratban mindkét egyház elkötelezi magát, hogy egymást kölcsönösen támogatják imában és személyes találkozások révén.

Az aláíró felek kölcsönösen elkötelezték magukat az igazságért, a békéért és a teremtésvédelemért folyó küzdelem, valamint az ökumenikus kapcsolatok elmélyítése mellett nemzetközi szinten. „Kapcsolatunk a folyamatos és bizalmon alapuló találkozások révén erősödhet, továbbá a folyamatos párbeszéd, a közös vallási gyakorlat, kölcsönös együttérzés és támogatás, valamint az egymásért gyakorolt imádkozás által” – mondta a püspök az aláírás alkalmával.

Az Észak-németországi Evangélikus-Lutheránus Egyház tartományi zsinata határozatot hozott a romániai partnerkapcsolatok erősítéséről. Ennek érdekében többek között kölcsönös konfirmanduscsoport-látogatásokat terveznek, valamint együttműködést a lelkészképzésben.

Ökumenikus konferencia Strasbourgban

2019. október 2-án Strasbourgban kezdődött el az Ökumenikus Kutatóintézet konferenciája. Az esemény szervezői elmondták, hogy intenzívebb képzésben részesülhetünk, így jobban megismerhetjük egymás nézőpontját.

Az eseményen részt vevő 12 evangélikus lelkész 10 országot képviselt: Indiát, Tanzániát, Kamerunt, Oroszországot, Hollandiát, Észtországot, Lengyelországot, Finnországot, jómagam pedig Erdélyt. Mivel különböző kontinensekről, kultúrákból érkeztünk, nézőpontjaink is sokszor eltértek. De mindannyian egyetértettünk abban, hogy a keresztyénség a főnév, a felekezeti hovatartozás – legyen az evangélikus, református, katolikus vagy ortodox – melléknév, mindannyian Krisztus egyházának a tagjai vagyunk. ***Végh Nimród***

Bácsfalusi adventi sokadalom

Fotó: FlyFilms